

Minikonfirmander og klasseledelse – vær tydelig i dine ønsker og diriger med sikker hånd!

Annette Molin Brautsch, sognepræst i Flintholm Kirke, Frederiksberg og religionspædagogisk konsulent i Københavns Stift

Minikonfirmander i 3.-4. klasse er en festlig mundfuld at få ind ad døren. Grib glæden og tæm den ved at forberede din undervisning som et musikstykke med mange temopskrift, som I sammen kan flyde ind i – hurtigt, langsomt, kraftigt, stille. Du er dirigenten, og du skal få det bedste frem i dine små »musikere«.

Ballonbønner i stilhed eller i fryderåb?

Ideen med at lade minikonfirmanderne skrive bønner på små sedler og presse dem ind i en ballon, som fyldes med helium, er god. Men det

kan ske på to måder: den vilde eller den stille. Du skal som underviser afgøre dig for, hvordan du ønsker, oplevelsen skal være for børnene. Når du ved, hvordan du vil have det, så vis dem det ved at opføre dig sådan. På den måde kan børnene afkode »din stil« i kropssprog og tone. Du bestemmer, om de skal være vilde eller stille, for det er dig, der sætter rammerne/grænserne. En af mine kollegaer lavede ballonbønner med sit hold et år, og jeg kom tilfældigt forbi 20 meget stille børn, som stod på kirkepladsen, og på præstens ordløse »1,2,3«, kun angivet med fingrene, slap de ballonerne. Alle stod stille og nød synet af de svævende farver og gik ind i kirken igen og sluttede dagen af. Sådan havde han planlagt aktiviteten, og de var ikke i tvivl om, at dette skulle foregå i ro.

»Noget skal være stille (pianissimo), noget skal være aktivt og hurtigt (allegro), og enten skal det lande igen i langsomhed (adagio), eller også skal det blæses ud i sang eller andet festligt (crescendo).«

Pianissimo – Forte – Crescendo

Jeg lavede samme aktivitet med mine minikonfirmander et andet år, men valgte at tilgå »ballonscenen« anderledes. Ligesom et stykke musik gennemtænker jeg undervisningen, når jeg planlægger den. Noget skal være stille (pianissimo), noget skal være aktivt og hurtigt (allegro), og enten skal det lande igen i langsomhed (adagio), eller også skal det blæses ud i sang eller andet festligt (crescendo).

Mit hold var vilde – og det var planlagt! Den glæde, der opstår omkring en heliumbeholder, er meget stor, og den glæde tillod jeg. Med en farvet ballon i hånden og den lille personlige bøn inden i havde dagens tidligere fordybelsesopgave nu brug for luft og latter, syntes jeg. Vi løb udenfor med al vores ophobede energi og slap ballonerne i fryderåb og højstemt glæde. Min kollega så det og kommenterede bagefter på, »om jeg havde styr på dem?« Jo, det havde jeg bestemt, men bare ikke på den måde, han ville have gjort det.

Inden ballonscenen havde vi i ro og mag (adagio) arbejdet med fadervor, som de havde talt om to og to og i stille fordybelse (pianissimo) samlet fadervor som en personlig perlenøglering.

»Vi har alle forskellige grænser, som børnene har mulighed for at bevæge sig inden for. Jeg kalder fx mig selv for »venlig, men bestemt.«

Planlæg med temposkift

En gammel talemåde siger, at »eksamen er den flittige elevs fest.« Der er en stor sandhed i det, for ved planlægning skaber man overblik for deltagere og overskud hos sig selv. Men selv-

følgelig har man også lov at være heldig eller møgheldig, at censor fx har en dårlig dag... Vi gør vores bedste, og enhver underviser er forskellig i sin tilgang til klasseledelse. Vi har alle forskellige grænser, som børnene har mulighed for at bevæge sig indenfor. Jeg kalder fx mig selv for »venlig, men bestemt«. Det vigtigste er at lave et godt flow i dagens tema, så der kommer information, aktiviteter og temposkift. Undervisningen er bedst, hvis den har lidt af det hele til alle sanserne: (øre) langsomhed, (øje) rolighed, (gøre) hurtighed, kraftfuldhed (forte). Hvis jeg er dirigenten, så er min opgave, at få det bedste frem i musikerne.

Mine bedste tips og tricks til klasseledelse

- Lær børnenes navne – øv dig! Det giver øjeblikkelig lydhørhed og anerkendelse hos det enkelte barn at blive »set og hørt«. Lav evt. fast bordplan
- Brug et ritual hver gang. Det giver ro og genkendelighed – 10 minutter. Tænd lys i lysgloben, knæl ved alteret og bed fadervor. Ring med en lille klokke, som går på skift hver gang, det skaber forventning: Hvem får opgaven næste gang?
- Skab overblik! Vis hvad du vil, så kan børnene bedre afkode din »ledelse« af dem
- Brug piktogrammer (billeder af dagens aktiviteter). Så kan alle følge med og blive trygge i dagens program og forløb ikke mindst. Spørgsmålet: »Hvornår er der pause?« er besvaret fra start
- Tag udgangspunkt i hvad DU vil have. »JEG vil gerne have, at I lægger jer ned på kirkebænkene i stilhed og lytter til fortællingen!« Så har du sat rammen, identificeret opgaven og musikken i den (pianissimo) samt venligt vist, hvem der bestemmer her – det gør du
- Fysisk nonverbal klasseledelse. Stil dig/sæt dig hen ved siden af den/de urolige, læg en hånd på skulderen, giv den urolige en »betroet« opgave. Fx hente frugten eller tørre tavlen af
- Brug børnenes sanser: Når du skal lave din plan for dagen, så sørg for, at der er noget for alle sanser. Noget at se på, noget at lytte til, noget at gøre samt evt. lugte til og smage på i aktiviteten.

Hvis du i et uroligt rum forgæves prøver at skabe ro ved at sige: »Vil I være søde at sætte

jer ned og høre efter!« så giver du dem for det første et valg: »Vil I?« og for det andet har du bedt dem om at være noget, de ikke gider være lige nu: »søde.« Vend tankegangen om og brug tydelige imperativer, ikke fordi du er streng, men fordi sådan vil du/dirigenten have det, når I skal være sammen. »Sæt jer ned og se her ...« og så vis dem noget interessant, så de spærrer øjnene op og taber kæben.